

เฉลยแบบฝึกหัด บทที่ 3 การวิเคราะห์งบการเงิน

ข้อ 3-1 1) การแสดงงบกำไรขาดทุนเป็นอัตราร้อยละ จะให้ขาย = 100%

บริษัท สหายรัก จำกัด งบกำไรขาดทุน สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	2529		2528	
ขาย	24,000	100%	10,000	100%
ต้นทุนขาย	16,000	66.7	6,000	60
กำไรขั้นต้น	8,000	33.3	4,000	40
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	4,000	16.7	1,500	15
ดอกเบี้ยจ่าย	400	1.7	100	1
กำไรสุทธิก่อนหักภาษี	3,600	14.9	2,400	24
ภาษีเงินได้	1,800	7.5	1,200	12
กำไรสุทธิหลังหักภาษี	1,800	7.4%	1,200	12%

2)	2529	2528
2.1 อัตราผลตอบแทนต่อขาย		
$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขายสุทธิ}}$	$\frac{1,800}{24,000}$	$\frac{1,200}{10,000}$
	= 7.4%	= 12%

	<u>2529</u>	<u>2528</u>
2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์โดยเฉลี่ย		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์โดยเฉลี่ย}}$	$\frac{1,800}{20,000}$	$\frac{1,200}{12,000}$
	= 9%	= 10%
2.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์		
= $\frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์โดยเฉลี่ย}}$	$\frac{24,000}{20,000}$	$\frac{10,000}{12,000}$
	= 1.2 ครั้ง	= .8 ครั้ง
2.4 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุนโดยเฉลี่ย		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนทุนโดยเฉลี่ย}}$	$\frac{1,800}{10,000}$	$\frac{1,200}{7,200}$
	= 18%	= 16.7%

ข้อ 2-2 ต้องจัดทำงบกำไรขาดทุน สำหรับปี 2529 ก่อน ดังนี้

บริษัท ดีเลิศ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุด 31 มีนาคม 2529

ขาย		132,400
หัก ต้นทุนขาย :-		
สินค้าคงเหลือต้นงวด	9,600	
บวก ซื้อ	<u>96,550</u>	
	106,150	
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด	<u>8,200</u>	<u>97,950</u>
กำไรขั้นต้น		34,450
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน :-		
ค่าจ้างและเงินเดือน	8,550	
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	600	
ค่าเช่า	4,750	
ค่าโฆษณา	2,300	
ดอกเบี้ยจ่าย	2,350	
ภาษีและค่าธรรมเนียม	650	
ค่าโทรศัพท์	400	
ค่าไฟฟ้า	1,350	
ค่าประกันภัย	700	
วัสดุสิ้นเปลือง	<u>1,900</u>	<u>23,550</u>
กำไรก่อนภาษี		10,900
หัก ภาษีเงินได้ 25%		<u>2,725</u>
กำไรสุทธิหลังภาษี		<u><u>8,175</u></u>

$$\begin{aligned}
 1) \text{ อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ขายสุทธิ}} \times 100 \\
 &= \frac{34,450 \times 100}{132,400} \\
 &= 26.02\%
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2) \text{ อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย} &= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย}} \times 100 \\
 &= \frac{8,175 \times 100}{132,400} \\
 &= 6.17\%
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 3) \text{ จำนวนเท่าของกำไรสุทธิต่อค่าใช้จ่ายประจำ} &= \frac{\text{กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย, ค่าเช่าจ่าย, ภาษี}}{\text{ค่าใช้จ่ายประจำ}} \\
 &= \frac{10,900 + (4,750 + 2,350)}{4,750 + 2,350} \\
 &= \frac{18,000}{7,100} \\
 &= 2.54 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

ข้อ 3-3 1) Common Size Statement ให้สินทรัพย์หมุนเวียนเป็น 100% และให้หนี้สินหมุนเวียนเป็น 100%

	30 มิถุนายน	
	2529	2528
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	16.7%	16.7%
ลูกหนี้	20%	33.3%
สินค้าคงเหลือ	60%	50%
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	<u>3.3%</u>	<u>—</u>
รวม	<u>100%</u>	<u>100%</u>
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้	45%	60%
ตัวเงินจ่าย	5%	—
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	25%	20%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	<u>25%</u>	<u>20%</u>
รวม	<u>100%</u>	<u>100%</u>
	2529	2528

2) Current Ratio

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} = \frac{300,000}{200,000} = 1.5 \quad \frac{240,000}{100,000} = 2.4$$

Acid Test Ratio

$$= \frac{\text{เงินสด} + \text{ลูกหนี้}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} = \frac{110,000}{200,000} = .55 \quad \frac{120,000}{100,000} = 1.2$$

3) อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ

$$= \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือ}} \quad \begin{array}{cc} \frac{360,000}{180,000} & \frac{240,000}{120,000} \\ = 2 & = 2 \end{array}$$

อัตราการหมุนของลูกหนี้

$$= \frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{ลูกหนี้}} \quad \begin{array}{cc} \frac{600,000}{60,000} & \frac{400,000}{80,000} \\ = 10 & = 5 \end{array}$$

ข้อ 3-4

2528

2529

1) อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิ

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขายสุทธิ}} \quad \begin{array}{cc} \frac{335,000}{3,840,000} \times 100 & \frac{515,000}{4,730,000} \times 100 \\ = 8.7\% & = 10.9\% \end{array}$$

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \quad \begin{array}{cc} \frac{335,000}{3,646,000} \times 100 & \frac{515,000}{3,825,000} \times 100 \\ = 9.2\% & = 13.5\% \end{array}$$

3) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad \begin{array}{cc} \frac{335,000}{1,705,000} \times 100 & \frac{515,000}{1,885,000} \times 100 \\ = 19.6\% & = 27.3\% \end{array}$$

4) จากการวิเคราะห์อัตราส่วนข้างต้น จะเห็นว่า การใช้สินทรัพย์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิสูงขึ้น นอกจากนั้น กิจการยังมีความสามารถในการหากำไรจากการใช้เงินลงทุนสูงขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งแสดงว่ากิจการได้ประโยชน์จากการกู้ยืม สรุปแล้วกิจการมีความสามารถในการหากำไรดีขึ้น

ข้อ 3-5 ต้องคำนวณหากำไรสุทธิสำหรับปี 2528 และ 2529 เสียก่อนดังนี้

คำนวณกำไรสุทธิ	2527	2528
ขายสุทธิ	535,000	466,000
หัก ต้นทุนขาย	<u>377,000</u>	<u>356,000</u>
กำไรขั้นต้น	158,000	110,000
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>43,500</u>	<u>35,500</u>
กำไรสุทธิ	<u>114,500</u>	<u>74,500</u>

1) อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิ

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขายสุทธิ}} \quad \begin{array}{cc} \frac{114,500}{535,000} & \frac{74,500}{466,000} \\ = 21.40\% & = 15.99\% \end{array}$$

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}} \quad \begin{array}{cc} \frac{114,500}{\frac{1,052,000 + 1,027,500}{2}} & \frac{74,500}{\frac{1,027,500 + 1,026,000}{2}} \\ = 11.01\% & = 7.26\% \end{array}$$

3) อัตราร้อยละของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินและทุน

$$= \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{หนี้สินและทุน}} \quad \begin{array}{cc} \frac{867,000}{1,052,000} & \frac{802,500}{1,027,500} \\ = 82\% & = 78\% \end{array}$$

4) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad \begin{array}{cc} \frac{114,500}{867,000} & \frac{74,500}{802,500} \\ = 13.21\% & = 9.2\% \end{array}$$

ข้อ 3-6

1) จำนวนหากำไรสุทธิปี 2529 = 15,000 บาท

กำไรสะสม

2529			2529		
			ม.ค. 1	ยกมา	35,000
ธ.ค. 31	ยกไป	50,000	ธ.ค. 31	กำไรสุทธิ	15,000
		50,000			50,000

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

	ปี 2528	ปี 2529
$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	$\frac{10,000}{475,000} \times 100$	$\frac{15,000}{520,000} \times 100$
	= 2.10%	= 2.88%

3) อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของเจ้าของ

$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{เงินลงทุนของเจ้าของ}}$	$\frac{10,000}{235,000} \times 100$	$\frac{15,000}{275,000} \times 100$
	= 4.26%	= 5.45%

4) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน

$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	$\frac{170,000}{110,000}$	$\frac{230,000}{130,000}$
	= 1.55	= 1.77

ข้อ 3-7 1)

บริษัท นาวี จำกัด

งบกำไรขาดทุน (Common Size Statement)

สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	2529	2530
ขาย	100.00%	100.00%
ต้นทุนขาย	<u>70.56%</u>	<u>70.00%</u>
กำไรขั้นต้น	29.44%	30.00%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>19.84%</u>	<u>20.00%</u>
กำไรสุทธิ	<u><u>9.6%</u></u>	<u><u>10.00%</u></u>

	2529	2530
2) Current Ratio		
$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	$= \frac{21 + 58 + 106}{53}$	$= \frac{20 + 50 + 100}{50}$
	$= \frac{185}{53}$	$= \frac{170}{50}$
	$= 3.5 : 1$	$= 3.4 : 1$

Acid-Test Ratio		
$= \frac{\text{เงินสด + ลูกหนี้}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	$= \frac{21 + 58}{53}$	$= \frac{20 + 50}{50}$
	$= \frac{79}{53}$	$= \frac{70}{50}$
	$= 1.5 : 1$	$= 1.4 : 1$

3) อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ		
$= \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	$= \frac{441}{\frac{112 + 106}{2}}$	$= \frac{350}{\frac{106 + 100}{2}}$
	$= \frac{441}{109}$	$= \frac{350}{103}$
	$= 4.04 \text{ ครั้ง}$	$= 3.4 \text{ ครั้ง}$

	2529	2530
4) อัตราการหมุนของลูกหนี้		
= $\frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}}$	= $\frac{625}{\frac{56 + 58}{2}}$	= $\frac{500}{\frac{58 + 50}{2}}$
	= $\frac{625}{57}$	= $\frac{500}{54}$
	= 11 ครั้ง	= 9.3 ครั้ง
ระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้	= $\frac{360}{11}$	= $\frac{360}{9.3}$
	= 33 วัน	= 39 วัน

จากการวิเคราะห์งบการเงินข้างต้น จะเห็นว่า อัตราส่วน Current Ratio และ Acid-Test Ratio ปี 2529 ดีกว่าปี 2530 แสดงว่าความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของปี 2529 ดีกว่าปี 2530 และเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพของสินทรัพย์หมุนเวียนแต่ละรายการแล้ว จะเห็นว่าระยะเวลาการเก็บเงินจากลูกหนี้ช้าลงเมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาการให้สินเชื่อ และสินค้าก็ขายออกไปได้ช้าลง ทำให้เงินทุนจมอยู่ในลูกหนี้และสินค้ามากขึ้น ดังนั้น พอสรุปได้ว่าสภาพคล่องของบริษัทในปี 2530 ลดลง

ข้อ 3—8 1)

บริษัท ศิริชัย จำกัด

งบกำไรขาดทุน (Common Size Statement) สำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	2530	2529
ขายสุทธิ	100%	100%
ต้นทุนขาย	<u>67%</u>	<u>65%</u>
กำไรขั้นต้น	33%	35%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>23%</u>	<u>24.5%</u>
กำไรก่อนภาษี	10%	10.5%
ภาษีเงินได้	<u>5%</u>	<u>5.25%</u>
กำไรหลังภาษี	<u>5%</u>	<u>5.25%</u>

2) กำหนดหาเงินปันผลต่อหุ้นทุน ต้องกำหนดหาเงินปันผลเสียก่อนดังนี้

กำไรสะสม

2530			2530		
ม.ค.-ธ.ค.	จ่ายเงินปันผล	17,500	ม.ค. 1	ยกมา	59,100
ธ.ค. 31	ยกไป	64,100	ธ.ค. 31	กำไรสุทธิ	22,500
		81,600			81,600

$$\text{จำนวนหุ้นสามัญ} = \frac{10,000}{10} = 1,000 \text{ หุ้น}$$

$$\begin{aligned} \text{เงินปันผลต่อหุ้นทุน} &= \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}} \\ &= \frac{17,500}{1,000} \\ &= 17.5 \text{ บาท} \end{aligned}$$

3) ให้คำนวณหา 2530 2529

ก) อัตราผลตอบแทนต่อขาย

$$\begin{aligned} &= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย}} = \frac{22,500}{420,000} \times 100 = \frac{21,000}{400,000} \times 100 \\ &= 5.36\% \qquad \qquad \qquad = 5.25\% \end{aligned}$$

ข) อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของเจ้าของ

$$\begin{aligned} &= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{เงินลงทุนของเจ้าของ}} = \frac{22,500}{199,100} \times 100 = \frac{21,000}{194,100} \times 100 \\ &= 11.30\% \qquad \qquad \qquad = 10.82\% \end{aligned}$$

ให้คำนวณหา	2530	2529
1) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว		
$= \frac{\text{เงินสด} + \text{หลักทรัพย์} + \text{ลูกหนี้}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	$= \frac{86,000}{54,200}$	$= \frac{234,500}{61,200}$
	$= 1.59 : 1$	$= 3.8 : 1$
2) ระยะเวลาในการเก็บหนี้ ปี 2530		
การหมุนของลูกหนี้		
$= \frac{\text{ขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}}$	$= \frac{960,000}{\frac{68,000 + 64,000}{2}}$	
	$= \frac{960,000}{66,000}$	
	$= 14.55 \text{ ครั้ง}$	
∴ ระยะเวลาในการเก็บหนี้	$= \frac{360}{14.55}$	
	$= 25 \text{ วัน}$	
3) ระยะเวลาที่สินค้าค้างอยู่ ปี 2530		
การหมุนของสินค้า		
$= \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	$= \frac{715,000}{\frac{90,000 + 84,000}{2}}$	
	$= \frac{715,000}{87,000}$	
	$= 8.2 \text{ ครั้ง}$	
∴ ระยะเวลาที่สินค้าค้างอยู่	$= \frac{360}{8.2}$	
	$= 44 \text{ วัน}$	
4) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	2530	2529
$= \frac{\text{หนี้สิน}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$	$= \frac{114,200}{315,800}$	$= \frac{71,200}{311,800}$
	$= 0.36 : 1$	$= 0.23 : 1$

ข้อ 3-10 ต้องคำนวณหากำไรสุทธิของปี 2529 และปี 2530 เสียก่อนดังนี้

คำนวณหากำไรสุทธิ	2530	2529
ขายสุทธิ	535,000	466,000
หัก ต้นทุนขาย	<u>377,000</u>	<u>356,000</u>
กำไรขั้นต้น	158,000	110,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>43,500</u>	<u>35,500</u>
กำไรสุทธิ	<u>114,500</u>	<u>74,500</u>

1) อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิ

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขายสุทธิ}} = \frac{114,500}{535,000} \times 100 = 21.4\% \quad = \frac{74,500}{466,000} \times 100 = 15.99\%$$

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}} = \frac{114,500}{1,039,750} \times 100 = 11.01\% \quad = \frac{74,500}{1,026,750} \times 100 = 7.26\%$$

3) อัตราร้อยละของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินและทุน

$$= \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{หนี้สินและทุน}} = \frac{867,000}{1,052,000} \times 100 = 82\% \quad = \frac{802,500}{1,027,500} \times 100 = 78\%$$

4) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} = \frac{114,500}{867,000} \times 100 = 13.21\% \quad = \frac{74,500}{802,500} \times 100 = 9.2\%$$

ข้อ 3-11

ในการประเมินความสามารถในการทำกำไรของบริษัท พนากร จำกัด อัตราส่วนที่ใช้ประกอบการพิจารณามีดังนี้

	ปี 2530	ปี 2529
1) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	$\frac{1,200,000}{20,190,000} \times 100$	$\frac{630,000}{16,380,000} \times 100$
	= 5.9%	= 3.8%
2) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$	$\frac{1,200,000}{12,570,000} \times 100$	$\frac{630,000}{7,980,000} \times 100$
	= 9.5%	= 7.9%
3) กำไรสุทธิต่อหุ้นทุน		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิ-เงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}}$	$\frac{1,200,000}{360,000}$	$\frac{630,000}{240,000}$
	= 3.3 บาท	= 2.6 บาท
4) เงินปันผลต่อหุ้นทุน		
= $\frac{\text{เงินปันผล}}{\text{จำนวนหุ้น}}$	$\frac{462,000}{360,000}$	$\frac{240,000}{240,000}$
	= 1.3 บาท	= 1 บาท

จากอัตราส่วนข้างต้นจะเห็นว่า ความสามารถในการทำกำไรในปี 2530 เพิ่มขึ้นจากปี 2529 เช่น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น จาก 7.9% เป็น 9.5% กำไรสุทธิต่อหุ้นทุนเพิ่มขึ้น จาก 2.6 บาท เป็น 3.3 บาท กิจการกำลังขยายงานมากขึ้น โดยการจัดหาทุนมาจากส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นโดยจำหน่ายหุ้นทุนเพิ่มเติมในระหว่างปี 2530 และลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ มากขึ้น จึงทำให้ยอดขายของกิจการสูงขึ้น และในขณะเดียวกันประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ถาวรก็สูงขึ้น คือ เพิ่มจาก 3.8% เป็น 5.9% ทำให้การเจริญเติบโตของกิจการมีแนวโน้มสูงขึ้น และผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้นทุนสูงขึ้นจาก 1 บาทเป็น 1.3 บาทสรุปได้ว่ากิจการมีความสามารถในการทำกำไรดีขึ้น